

Dagen vol fantasie

Twintig voorleesverhalen rond bijzondere (feest)dagen
verrijkt met lessuggesties en creatieve schrijfoopdrachten

© 2026 Marlies Verhelst | Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Auteursrecht ten aanzien van tekst- en datamining en machinelearning is nadrukkelijk voorbehouden.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van de artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb. 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van artikel 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

No part of this publication may be reproduced in the context of text and data mining for any other purpose which is not expressly permitted by law without permission of Boom Uitgevers.

Vormgeving en opmaak: JACKY-O, Rotterdam
Illustraties: Sabine van der Ploeg, Het Illustratiekabinet

ISBN 9789024473434
NUR 840
www.boom.nl/primair-onderwijs

Dagen vol fantasie

Twintig voorleesverhalen rond bijzondere (feest)dagen
verrijkt met lessuggesties en creatieve schrijfopdrachten

Marlies Verhelst

Illustraties:

Sabine van der Ploeg

Boom

Voorwoord

Dit boek is interessant voor leerkrachten die creatief schrijven op het lesprogramma zetten, maar het in de praktijk lastig vinden om leerlingen te laten schrijven. Of tijdrovend. Of buiten hun comfortzone. Of juist leuk, dat is natuurlijk ook mogelijk!

In dit boek vloeien de opdrachten voort uit de voorleesverhalen en met de gegeven suggesties lukt het elke leerkracht om de klas aan het schrijven te krijgen waardoor het zelfvertrouwen van de leerlingen op het gebied van schrijfvaardigheid toeneemt.

In elk kalenderjaar zitten bijzondere (feest)dagen waarbij we kort of lang stilstaan. Die dagen zijn een mooi uitgangspunt voor creatief schrijven, juist omdat er al veel voorkennis bij de basisschoolleerlingen is en er in de les vaak al aandacht is voor de (feest)dag. Natuurlijk zitten er ook bijzondere dagen tussen die minder bekend zijn. Extra leuk om daar ook mee aan de slag te gaan.

Dagen vol fantasie helpt je om creatief schrijven in je klas tot een succes te maken. Het hele jaar door! Er staan geen losse opdrachten in het boek, maar de opdrachten vloeien voort uit korte voorleesverhalen en de suggesties om het creatief denken op gang te brengen. De voorleesverhalen zijn de basis van dit boek! Ze geven houvast bij het schrijven, zorgen voor herkenning en/of nieuwsgierigheid en stimuleren de verbeeldingskracht.

Elk hoofdstuk heeft dezelfde onderdelen. De titel geeft de (feest)dag aan. Natuurlijk geef ik aan wat nodig is voor de les. Daarna volgen het startmoment, weetjes, het voorleesverhaal, vragen, creatieve opdrachten en extra tips. Hierna licht ik de onderdelen toe.

Benodigdheden

Het is handig om vooraf te zien wat jij en je leerlingen nodig hebben tijdens de les. De basis is bijna altijd een potlood of een pen om mee te schrijven, kleurpotloden en papier. Een enkele keer is er iets meer nodig, maar nooit iets gek en er kan altijd teruggegrepen worden op een afbeelding die je opzoekt op internet. Je hoeft geen (kringloop)winkels af te gaan voor bijzonder papier, voorwerpen enzovoort. Het mag natuurlijk wel en ik zal zeker suggesties doen voor de liefhebber.

Startmoment

Natuurlijk begin je niet zomaar met het voorlezen van een verhaal. Je bereikt veel meer als de klas nieuwsgierig is naar wat je gaat voorlezen. Hier krijg je handvatten om dat te bereiken.

Weetjes

Waar en wanneer wordt de (feest)dag gevierd? Wat wordt er precies gevierd? Zijn er leuke en interessante weetjes? Deze weetjes zijn gericht op voorkennis vergroten of herhalen en de nieuwsgierigheid prikkelen. Veel kinderen zijn van nature nieuwsgierig, dus wat extra informatie is zeker welkom.

Voorleesverhaal

Het voorleesverhaal vormt de basis van elk hoofdstuk. Het is precies lang genoeg om de concentratie te bewaren en is geschikt om voor te lezen in de groepen 3 tot en met 8.

Vragen

Als je na het voorleesverhaal meteen een creatieve schrijfo opdracht zou geven, klappen veel leerlingen dicht. Die stap is vaak te groot. De fantasie moet aangewakkerd worden. Daarom staan hier tips om de fantasie bij de leerlingen naar boven te halen en ze aan te zetten tot schrijven. Vaak is het napraten over het verhaal al genoeg. Of het brainstormen over de opdracht, niet per se individueel, maar juist klassikaal, zodat kinderen die denken dat ze geen fantasie hebben, door klasgenoten geïnspireerd raken. Daarom vind je hier vragen die de leerlingen helpen om het fantaseren op gang te brengen.

Creatieve opdrachten

Per hoofdstuk staan twee of meer opdrachten. De ene is langer of moeilijker dan de andere of doet een groter beroep op voorkennis, creativiteit enzovoort. Dat zorgt voor variatie en vrijheid. De leerkracht kent de klas het beste en kan kiezen. Bij een aantal hoofdstukken staat een tekendictee. Ik kwam in aanraking met deze leuke activiteit door enthousiaste berichten van Monique van Houdt op social media. Bij een tekendictee geef je een korte omschrijving waarna de leerlingen gaan tekenen. Per tekening krijgen de leerlingen maar een paar minuten de tijd. Het gaat om de creativiteit, niet om een perfect eindresultaat. Met tekendictees doe je een beroep op de fantasie en komt het denken lekker op gang. Voor groep 3 en 4 zijn tekendictees perfect, maar ook in de hogere groepen kun je ze inzetten.

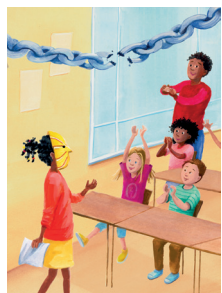
Extra tips

Hier staan extra tips om het voorleesverhaal en de schrijfp opdracht optioneel een vervolg te geven. Boekentips, besprekingstips, verwerkingstips enzovoort.

Ik richt me in dit boek tot de leerkracht, maar *Dagen vol fantasie* is ook inzetbaar voor een bredere doelgroep. Daar waar ik de leerkracht aanspreek, kan ook logopedist, remedial teacher, leesconsulent, grootouder of ouder/verzorger gelezen worden. In een enkel geval is een opdracht meer gericht op een groep, maar er blijft een ruime keuze over om in een één-op-één situatie, bijvoorbeeld ouder-kind, creatief aan de slag te gaan met lezen en schrijven.

Veel fantasierijke dagen gewenst!

Marlies Verhelst

Inhoudsopgave

1	Eerste schooldag na de zomervakantie	10
2	World Cleanup Day	16
3	Dierendag	22
4	Halloween	28
5	Sint-Maarten	36
6	Internationale Dag voor de Rechten van het Kind	42
7	Paarse Vrijdag	50
8	Kerst	56
9	Oudjaar en Nieuwjaarsdag	62
10	Warmetruiendag	69
11	Valentijnsdag	76
12	Carnaval	84
13	Pi-dag	91
14	Eid-al-Fitr	98
15	1 april	104
16	Pasen	112
17	Koningsdag	118
18	Bevrijdingsdag	124
19	Kinderdag	132
20	Ketikoti	138
	Over de makers	145

1

Eerste schooldag na de zomervakantie

Vorbereiding

Leerkracht:

- Extra tips: boeken over de leukste juffen en meesters, zie voorbeelden aan het eind van dit hoofdstuk.

Leerlingen:

- Opdracht 1: een blanco A4, een potlood, kleurpotloden;
- Opdracht 2: een blaadje met lijntjes, een potlood of pen om mee te schrijven, kleurpotloden;
- Opdracht 3: een blaadje met lijntjes, een potlood of pen om mee te schrijven, kleurpotloden.

Startmoment

Lees onderstaand gedicht voor.

Eindelijk

Eindelijk ben ik weer open
De stilte is weg
De vakantie vervlogen
Jij stapt vrolijk binnen
Ik wist het wel
Je miste het hier
En ik miste jou evenzeer

Je tas op de grond
De stoelen van tafel
Nieuwe ideeën
En glinsterende ogen
De rust heeft je goed gedaan
Maar nu bruis je weer
Klaar voor een nieuw begin

Het rooster hangt klaar
Stickers op tafels
Boeken op stapels
Nog even
En vele stemmen
Vullen de ruimte
Een nieuw jaar begint

Praat met de klas over het gedicht. Waarover gaat het? Wie is de ik-persoon? Wie is de jij-persoon?
Het gedicht is geschreven vanuit het schoolgebouw dat na een lange zomervakantie eindelijk weer opengaat. Het lijkt wel alsof het schoolgebouw blij is om iedereen weer te ontvangen: juffen, meesters, onderwijsassistenten, stagiaires, conciërges, directeurs en leerlingen. De eerste die binnenkomt is de juf of meester. Die richt het lokaal weer in, zet de stoelen klaar, plakt naamstickers op de kapstokken, vult het whiteboard met dagritmekaarten, hangt posters op enzovoort.

Weetjes

De zomervakantie is er om uit te rusten, dingen te doen die je leuk vindt, bij te komen en op te laden. In Nederland duurt de zomervakantie zes weken. In België zijn de scholen de volledige maanden juli en augustus dicht. En wist je dat de zomervakantie in warme landen zoals Italië, Bulgarije of Suriname wel drie maanden duurt? Daar hebben de kinderen wel minder korte vakanties in de rest van het schooljaar.

Te laat?

'Tjessel' roept papa. 'Opstaan! Nu!'

Tjessel schiet overeind. Het is de eerste schooldag en hij gaat ook nog eens naar een nieuwe school. Tjessel kent alleen de meester en de directeur die hij vorige week in de laatste vakantieweek ontmoet had toen hij met zijn vader langskwam. Hij weet niet wie er in zijn klas zitten. Hij kent niemand. En nu is hij ook nog laat. Zijn hart bonkt. Hij schiet zijn kleren aan, stopt zijn etui in zijn rugzak en slikt met moeite een hap van zijn boterham door. Zijn handen trillen als hij twee boterhammen smeert voor de lunchpauze. Waarom voelt zijn hoofd toch zo licht?

Pas als hij en zijn vader de straat uitlopen, merkt hij het.

'Mijn brooddoos ligt nog op de keukentafel!'

Papa zucht. 'Dan moeten we die snel ophalen.'

Met grote stappen lopen ze terug. Tjessels handen voelen klam. Er zitten kriebels in zijn buik. Straks komt hij te laat en staart iedereen hem aan als hij de klas binnenkomt.

Een auto rijdt langzaam voorbij en stopt precies naast hem en zijn vader. Het raampje gaat open.

'Hé! Jij was dit weekend toch voor het eerst bij judo?' roept een jongen.

Tjessel kijkt op. Het is die aardige jongen van zaterdag. Ze hebben elkaar zelfs een keer in een houdgreep gehouden.

'Ik ben Jorn,' zegt de jongen. 'Ik zit op SBO De Ark. Groep zeven.'

'Hij ook!' zegt papa, terwijl hij Tjessel een duwtje geeft.

De moeder van Jorn buigt zich naar het open raampje. 'Stap allebei maar in, dan komen jullie niet te laat.'

Tjessel kruipt met zijn vader op de achterbank. De kriebels in zijn buik zijn weg. Hij kent al iemand uit zijn klas.

‘Zin in?’ vraagt Jorn, terwijl hij zich naar Tjesse omdraait.
Tjesse knikt. ‘Nu wel.’
Hij leunt achterover. Misschien wordt dit jaar zo slecht nog niet.

Vragen

Waarom was Tjesse zo zenuwachtig op de eerste schooldag? Hoe voelde hij zich toen hij Jorn onderweg tegenkwam?

Of

Wat is het leukste wat je in de vakantie gedaan hebt? Maak een rondje door de klas en laat iedereen één ding noemen.

Creatieve opdrachten

- 1 Maak een tweeluik. Vouw een blanco A4 doormidden. Teken links twee leuke dingen die je in de vakantie deed. Schrijf eronder waarom je die twee dingen koos. Teken rechts twee dingen van school die je gemist hebt. Schrijf eronder waarom je die twee dingen miste.
- 2 Kijk goed rond in het klaslokaal en kies een voorwerp uit dat daar is, bijvoorbeeld het digibord, de klok, je gum of de stoel van de juf of meester. Stel je nu voor dat dit voorwerp kan denken! Schrijf een verhaal met jouw voorwerp als hoofdpersoon. De ik-persoon in jouw verhaal is dus jouw gekozen voorwerp. Beschrijf wat jouw voorwerp vandaag heeft meegemaakt. Zorg dat er ook emoties in voorkomen. Wat heeft het gemist in de vakantie? Hoe voelt het zich nu de school weer begint?

Beginnetje:

Het is maandagmorgen kwart over acht. Het is muisstil in de klas. Plotseling hoor ik voetstappen in de gang, de deur gaat open en het licht flitst aan. Ik kijk op ...

- 3 Tjessa komt Jorn op weg naar school tegen en voelt zich meteen opgelucht. Stel je voor dat hij op zijn eerste schooldag nog helemaal niemand kent. Pas in de pauze spreekt hij voor het eerst iemand en dat ben jij. Schrijf het pauzegesprek tussen jou en je nieuwe klasgenoot op. Waar praten jullie over? Wat is het eerste wat je vraagt of zegt? Schrijf het echt op als een gesprek.

Jij: ...

Tjessa: ...

enzovoort

Extra tips

Hang de tweeluiken op. Zo leert iedereen elkaar (weer) kennen.

Lees boeken voor over de leukste juffen en meesters, bijvoorbeeld:

- Kamalia Talhaoui: *Juf op de bakfiets*.
- Paul van Loon: *Meester Kikker*.
- Janneke Schotveld: *Superjuffie*.
- Tjerk Noordraven: *Meester Spion*.
- Carry Slee: *Juf Braaksel en de magische ring*.